

El regne de Catalunya fins a 1714...

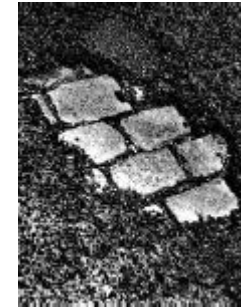

Per caminar cap al futur, cal recordar el passat...

*Aquesta és una exposició excepcional, que forma part de la col·lecció d'una entitat històrica a Catalunya com és el **Memorial 1714**, i en la que trobarem explicada especialment, la història del nostre país més desconeguda per tothom. Aquesta exposició tracta sobretot els temes entre d'altres, de l'expansió ja iniciada en temps de Jaume I amb la conquesta de Mallorca per part dels conqueridors catalans, el Descobriment d'Amèrica, o de les etapes de repressió que a partir de la guerra dels segadors pateix el país.*

*És una exposició dissenyada per diferents autors, i d'on bona part de la mateixa ha recaigut en el membre del **Cercle Català d'Història**, en Jordi Peñarroja, autor també de diferents obres literàries i d'altres exposicions.*

EL REGNE DE CATALUNYA: UN ESTAT IGNORAT, UN CONTINENT AMAGAT

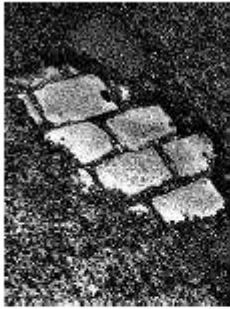
PRESENTACIÓ

Us presentem una nova exposició que s'afegeix a les que hem anat oferint durant els darrers anys. En relació a les anteriors, la actual mostra canvis significatius pel que fa a l'abast del període tractat, en relació a la forma de presentar-se i respecte a la terminologia emprada.

En les tres exposicions anteriors hem plantejat sempre de manera directa algun fet relacionat amb la Guerra de Successió; ara donem contingut al fet de què el 1714 els catalans perdem el nostre estat, un estat que val la pena. Aquest és doncs el tema de la present exposició: remarcar fets que permeten fer-nos una idea del que representa el nostre estat fins al 1714.

L'abast de la proposta implica presentar l'exposició en dues parts en lloc d'una, com ha estat habitual fins ara, i que l'edició del catàleg s'ajorni fins la presentació de la segona part.

En darrer lloc, i amb la mateixa importància, trobem la terminologia emprada. Aquí hem fet nostres els arguments i raons que dóna Caius Parellada al seu llibre *Corona d'Aragó, denominació impròpia de l'Estat Català medieval* (Rafael Dalmau Editor. Barcelona, 2002). Així el títol de l'exposició, que té dues parts, és *El regne de Catalunya: un estat ignorat, un continent amagat*.

EL REGNE DE CATALUNYA FINS A 1714...

1 JAUME I

Somnis i realitats

En començar el segle XIII, la Imperia medieval estava ja el poder absolut i l'estructura feudal de la seva societat. La seva governació estava basada en el dret i el poder.

El seu poder polític, amb la conquesta d'Alfonso de Portugal, Espanya per Ramon Berenguer III el 1114, però hi ha Jaume I que s'annexiona l'aragonès i s'apropia políticament les annexiones de Mallorca (1229), Sicília (1266), València (1298) i Nàpols (1284) i l'extensió temporal de reconquesta amb l'aragonès.

El poder polític de Jaume I estava basat en el dret i el poder absolut i l'estructura feudal de la seva societat. El seu poder polític, amb la conquesta d'Alfonso de Portugal, Espanya per Ramon Berenguer III el 1114, però hi ha Jaume I que s'annexiona l'aragonès i s'apropia políticament les annexiones de Mallorca (1229), Sicília (1266), València (1298) i Nàpols (1284) i l'extensió temporal de reconquesta amb l'aragonès.

Després de la conquesta de Sicília, el rei Jaume I es va dirigir a la conquesta de Nàpols i Sicília. El 1266, el rei Jaume I es va dirigir a la conquesta de Nàpols i Sicília. El 1266, el rei Jaume I es va dirigir a la conquesta de Nàpols i Sicília.

La galia de la gran mar de vent de la mar Mediterrània.

En un capítol del llibre del comte de Ripoll trobem referències als governants que són possibles antecessors d'Enric II.

Vista de Ripoll a partir d'una il·lustració de 1215.

La 'Cronica de Jaume I' en l'edició valenciana de 1337.

Antic emblema coronamentari dels reis de València (1462-1492) de la ciutat de València.

El casal de Barcelona és el que dóna origen al regne de Catalunya, que té continuïtat amb les dinasties dels Trastàmara i dels Àustries. Sovint hi ha un cert recel a acceptar aquesta darrera etapa com una part del conjunt, però hem de dir que hi ha continuïtat en l'estat, en una estructura de dret públic perfectament diferenciada i en uns territoris que, malgrat els canvis, es reconeixen integrants del regne.

A desgrat de la separació de territoris que en un moment han estat vinculats al regne -com Montpeller, Navarra, Múrcia, Atenes i Neopàtria-, el gruix bàsic està format pel Principat i els regnes d'Aragó, Mallorca, València, Sardenya, Nàpols i Sicília.

Pensar en un estat medieval assentat en tots aquests territoris i que té el Mediterrani com a gran via central de comunicació, implica reconèixer que estem davant d'un fet important, al que cal parar esment. Si afegim que un autor com Pierre Bonassie (*La Catalogne du milieu du Xe à la fin du XIe siècle: croissance et mutations d'une société*. Université de Toulouse - Le Mirail, 1975) diu que el feudalisme neix a tres punts perifèrics on

EL REGNE DE CATALUNYA FINS A 1714...

20

L'EXPANSIÓ CATALÀNA DEL RE- NAIXEMENT ÉS AMÈRICA

Adéu, Bizanci; bon dia, Amèrica!

Un dels seus espais, la nau de la porta de l'edifici. Després, a més dels seus espais, la nau de la porta de l'edifici. Després, a més dels seus espais, la nau de la porta de l'edifici.

Després, a més dels seus espais, la nau de la porta de l'edifici. Després, a més dels seus espais, la nau de la porta de l'edifici.

Després, a més dels seus espais, la nau de la porta de l'edifici. Després, a més dels seus espais, la nau de la porta de l'edifici.

Figura d'Àfrica a l'entrada del Palau de la Generalitat de Catalunya.

Figura d'Àfrica a l'entrada del Palau de la Generalitat de Catalunya.

El relleu representant el descobriment d'Amèrica al Palau de la Generalitat de Catalunya.

Napoli a l'entrada del Palau de la Generalitat de Catalunya.

Estampeta de Catalunya i el descobriment d'Amèrica.

Quan s'interessa amb la història, el fet és clar: el fet és clar.

Aquesta exposició mostra com el descobriment del continent americà i la seva primera colonització són obra de govern de la monarquia Catalana. I això per dos motius bàsics: primer, perquè en aquell moment és l'única potència europea amb capacitat per a poder-ho fer; i segon, per les mostres que d'aquest fet es troben cada dia aquí i a Amèrica.

Bartomeu Mestre en el seu llibre La Identitat Reeixida (Edició Baltar. Palma de Mallorca, 2002) ens diu que l'autodi no és altra cosa que assumir com a propi el discurs de l'adversari.

Ens trobem davant de dos discursos respecte a la descoberta i colonització d'Amèrica, i també en relació amb altres fets i episodis importants del nostre passat -com el Renaixement i la pretesa decadència de Catalunya-: un d'oficial, elaborat per un poder aliè durant segles i ple de contradiccions, i un altre que s'està fent i que cerca establir la veritat del nostre passat i permetre conèixer la història la historia del nostre país i dotar-nos d'un discurs propi.

Perquè, com diu Orwell a *Mil nou-cents vuitanta-quatre* (Destino. Barcelona, 1984):
"El qui controla el passat controla el futur; el qui controla el present controla el passat".

Barcelona, Onze de Setembre de 2006

